

PROJEKT
Elmarknadshubb

DOKUMENTNUMMER

DATUM
2017-12-15

PUBLICERAD
VERSION

VERSION
2.0

ÄRENDENUMMER
2015/1263

Elmarknadshubb övergripande information

Avseende publicerade dokument 2017-12-15

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 010 475 80 00
FAX 010 475 89 50

Uppdateringar

Utgåva	Ändringsnot	Datum
Arbetsversion 1.0	Första versionen.	2016-03-07
Arbetsversion 2.0	Uppdaterad övergripande processkarta. Uppdaterad lista med publicerade delprocesser och BRS:er.	2016-05-20
Arbetsversion 3.0	Uppdaterad dokumentstruktur samt lista med större förändringar i dokumentationen sedan publicering 2016-05-20.	2016-11-18
Version 1.0	Dokumentnamn ändrat från <i>Processöversikt</i> till <i>Övergripande information</i> . Övergripande processkarta ersatt med uppdaterad dokumentöversikt. Infört lista med större förändringar i dokumentationen sedan publicering 2016-11-18. Infört back office hantering.	2017-05-23
Version 2.0	Infört lista med större förändringar i dokumentationen sedan publicering 2017-05-23. Infört ansvarslista. Uppdaterat dokumentlista.	2017-12-15

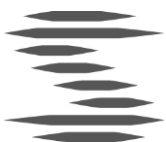
1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Inom ramen för Svenska kraftnäts projekt *Elmarknadshubb* pågår ett arbete med att uppdatera de svenska elmarknadsprocesserna inför implementering av en Elmarknadshubb. Processerna anpassas även för en elhandlarcentrisk marknadsmodell. Svenska kraftnät har i arbetet hjälp av en expertgrupp bestående av branschföreträdare från elhandelsföretag, elnätsföretag, balansansvariga och Svenska kraftnät. Resultatet från detta arbete har publicerats vid ett antal tillfällen för att få synpunkter från externa intressenter. Senaste publiceringen skedde den 23 maj 2017.

Följande dokument har publicerats den 13 december 2017. Svenska kraftnät tar gärna emot synpunkter på publicerat material.

1. Övergripande information (detta dokument)
  - > Innehåller bland annat förändringar sedan tidigare publicering, fokusområden för det fortsatta arbetet och dokumentlista avseende innehåll i publicerade dokument den 13 december 2017.
2. Delprocessbeskrivningar
  - > Innehåller delprocessdiagram (simbanor per aktör) för elmarknadsprocesserna samt övergripande processbeskrivningar.
3. Business Requirements Specification (BRS)
  - > Beskriver informationsutbytet mellan marknadsaktörerna och Elmarknadshubben. Se orangea aktiviteter i delprocessdiagrammen.
4. Funktionsbeskrivningar
  - > Beskriver aktiviteter (till exempel beräkningar) som sker i Elmarknadshubben. Se lila aktiviteter i delprocessdiagrammen.
5. Informationsmodell
  - > Beskriver vilken information som ska finnas i Elmarknadshubben samt vilka attribut som anges per informationsklass. Informationsmodellen beskriver också relationen mellan informationsklasserna.
6. Kundsamtycke (delresultat från pågående utredning)
  - > Beskriver hur, och i vilka situationer, ett kundsamtycke används. Ett lämnat kundsamtycke innebär att en aktör ges tillåtelse att ta del av kundens avräkningsobjektsinformation i Elmarknadshubben.

7. Användargränssnitt (delresultat från pågående utredning)
  - > Beskriver vilka funktioner som finns tillgängliga för aktörer och hubborganisationen via en portal.

1.2 Förändringar sedan tidigare publicering

Efter tidigare publicering av processdokumentation den 23 maj 2017 har ett antal frågor och synpunkter från olika intressenter inkommit till projektet på Svenska kraftnät. Energimarknadsinspektionens (Ei) rapport *Ny modell för elmarknaden*¹ har också publicerats. Projektet har sedan dess arbetat vidare med processdokumentationen, samtliga tidigare publicerade dokument har utvärderats och uppdaterats vid behov.

Nedan anges några av de större förändringar som har skett i den nu uppdaterade processdokumentationen.

- > Ett antal BRS- och funktionsdokument har tillkommit, se kapitel *Dokumentöversikt* nedan.
- > Tydliggörande i BRS-dokumentet kring informationsåtkomst från Elmarknadshubben (*push*: automatisk distribution från Elmarknadshubben eller *pull*: efterfrågan vid behov). Viss typ av information kommer att automatiskt distribueras till berörda aktörer efter registrering i Elmarknadshubben, exempelvis mätvärden, nätavgifter och mätpunktsinformation.
- > Uppdaterad ansvarslista per aktörstyp för de processer och aktiviteter som har koppling till Elmarknadshubben, se nedan i detta dokument.
- > Beskrivningar av *Principer för ändring* och *Korsande processer* har tidigare beskrivits i fristående dokument, dessa har nu infogats i BRS-dokumentet.
- > Lagt till beskrivning av kundsamtyckeshantering, baserat på delresultat från pågående utredning.
- > Lagt till beskrivning av användargränssnitt, baserat på delresultat från pågående utredning.
- > Tidigare publicerat dokument *Tjänstehubb Rollmodell* utgår. Dokumentet innehöll beskrivningar av rollerna på elmarknaden samt vilka aktörer som agerar i respektive roll. Baserat på behovet av att beskriva Elmarknadshubbens funktionalitet bedöms inte ”rollnivån” behövas, det räcker med att definiera aktör

---

¹ Ei R2017:05

samt aktörstyp (till exempel Elhandelsföretag, Elnätsföretag, Balansansvarig etc). Som en konsekvens av detta har även tidigare referenser till *roller* ersatts med *aktörstyper* i delprocessdiagram och BRS-dokumentet.

- > Uppdatering av nätavgiftshanteringen.
- > *BRS-SE-213 Leveransslut på grund av utflytt eller avtalsslut* har delats upp i två separata BRS:er, för *utflytt* respektive *avtalsslut*
- > *BRS-SE-217 Anmäla leveransslut för annan aktör* har utgått då denna hantering inte är med i Ei:s rapport *Ny modell för elmarknaden*²

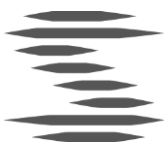
1.3 Fortsatt arbete

Projektet på Svenska kraftnät kommer under 2018 arbeta vidare med de upphandlings- och migreringsaktiviteter som påbörjades under hösten 2017 (mer information finns tillgängligt på www.svk.se/hubb). Parallellt med detta kommer delprojekt *verksamhetskrav* arbeta vidare med analys och dokumentation inom bland annat följande områden:

- > Lagringstider för data i Elmarknadshubben
- > Kommunikation och format, inklusive meddelandebeskrivningar
- > Översättning av utvalda dokument till engelska
- > Hantering säkerhetsklassade anläggningar och kunder med skyddad identitet
- > GDPR-hantering
- > Statistik- och rapportfunktionalitet i Elmarknadshubben
- > Utredda och definiera informationsutbytet mellan Elmarknadshubben och eSett
- > Hantering reglerobjekt
- > Vidare arbete med kundsamtycke
- > Vidare arbete med användargränssnittet
- > Go-Live-strategi
- > Utredda behov av informationsutbyte med Elmarknadshubben för aktörstypen Balansansvarig
- > Hantering av tomma anläggningar

---

² Ei R2017:05

- > Hantering undermätning
- > Utredning om uppkoppling till officiella register är möjlig

Elmarknadshubbens funktionalitet kommer att påverkas av kommande reglering. I Ei:s rapport *Ny modell för elmarknaden*³ presenterades förslag till ändringar och tillägg till ellagen för att möjliggöra införandet av den nya marknadsmodellen. Dessutom lämnar Ei förslag till en helt ny lag, *Lag om Elmarknadshubb*, som bland annat anger vilken information Elmarknadshubben får innehålla och behandla. Miljö- och energidepartementet (departementet) har under hösten 2017 begärt in remissvar på rapporten inför det kommande med att arbeta fram en lagproposition för beslut i riksdagen. Ei kommer också ta fram föreskrifter. Det är i skrivna stund okänt när regelverket kommer att vara beslutat.

Även Svenska kraftnät har lämnat remissvar på Ei:s rapport. Den nu publicerade dokumentationen är inte till fullo synkroniserad med förslagen i Ei:s rapport. För de avvikelser som finns mellan Ei:s rapport och den nu publicerade dokumentationen är avsikten från projektet på Svenska kraftnät att föra en dialog med departementet och Ei för att komma fram till så bra lösningar som möjligt.

---

³ Ei R2017:05

2 Ansvarslista

Tabellen nedan beskriver aktörernas framtida ansvarsområden i en elhandlarcentrisk marknadsmodell för de processer och aktiviteter som har koppling till Elmarknadshubben. Den största förändringen jämfört med idag blir att Elmarknadshubben tar över ett antal ansvarsområden från elnätsföretagen, t.ex. distribution av mätvärden och avräkning.

Elhandelsföretagets ansvarsområden:	Kommentarer
Registrera och löpande hålla följande information uppdaterad i Elmarknadshubben: <ul style="list-style-type: none"> > Kund (identitet) > Kund- och avtalsinformation > Reglerobjektstillhörighet om annan än grundreglerobjekt > Balansansvarig per avräkningsobjekt i Elmarknadshubben > Leveransstart och leveransslut per avräkningsobjekt och kund > Egen marknadsaktörsinformation t.ex. kontaktuppgifter och användare av Elmarknadshubben	
Kontrollera rimligheten för enskilda och aggregerade mätvärden	Elnätsföretaget har det primära ansvaret för mätvärden men elhandelsföretaget ska göra en rimlighetsbedömning innan fakturering av kund
Kontrollera rimligheten för enskilda och aggregerade nätavgifter	Elnätsföretaget har det primära ansvaret för nätavgifter men elhandelsföretaget ska göra en rimlighetsbedömning innan fakturering av kund
Fakturera kund för både el- och nätavgifter	
Betala nätavgifter till elnätsföretaget	
Informationsplikt till kund vid leveransstart och leveransslut	Inklusive anvisning
Kundsamtyckeshantering	Pågående utvärdering

Elnätsföretagets ansvarsområden:	Kommentarer
Registrera och löpande hålla följande information uppdaterad i Elmarknadshubben: <ul style="list-style-type: none"> > Mätpunkter och avräkningsobjekt (identitet) > Mätpunkts- och avräkningsobjektsinformation (t.ex. anläggningsadress och status om från-/tillkoppling) > Kvalitetssäkrade mätvärden per mätpunkt > Lista med gällande nättariffer per nätavräkningsområde > Aktiv nättariff per leveranspunkt > Nätavgifter per leveranspunkt > Egen marknadsaktörsinformation t.ex. kontaktuppgifter och användare av Elmarknadshubben 	Nätavgifterna beräknas av elnätsföretaget och registreras sedan i Elmarknadshubben
Löpande hålla information kopplad till nätavräkningsområden uppdaterad i Elmarknadshubben För varje nätavräkningsområde ska elnätsföretaget registrera vilket eller vilka elhandelsföretag som denne har tecknat avtal med för följande funktioner: <ul style="list-style-type: none"> > Anvisat elhandelsföretag > Elhandelsföretag för tomma anläggningar > Elhandelsföretag för förluster (Detta kan bytas via vanligt leverantörsbyte) 	
Kvalitetssäkra ⁴ resultat från nätavstämningen	T.ex. om residualen avviker från den förväntade är det en indikation till elnätsföretag att felsöka eventuella mätfel etc.
Fakturera elhandelsföretag för aggregerade nätavgifter från Elmarknadshubben	
Anmäla till Elmarknadshubben om utebliven betalning från elhandelsföretag	
Anmäla uppsägning av nättjänsteavtal för elhandelsföretag	

⁴ T.ex. om residualen avviker från den förväntade är det en indikation till elnätsföretag att felsöka eventuella mätfel etc.

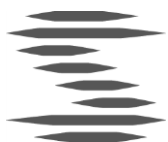

Elmarknadshubbens ansvarsområden:	Kommentarer
Administrera grunddata, inkluderar att: <ul style="list-style-type: none"> > Registrera information från behörig aktör > Tillgängliggöra informationen till behörig aktör > Säkerställa dataintegritet (att den information som marknadsaktörerna registrerar ej förändras över tid) ej ansvar för innehåll > Information tas bort vid lagringstidens slut 	
Administrera kundnummer, inkluderar att: <ul style="list-style-type: none"> > Skapa kundnummer för nya kunder baserat på Kund ID > Administrera lista med kundnummer och Kund ID > Information tas bort då lagringstiden är slut 	
Administrera tidsserier (mätvärden och nätavgifter), inkluderar att: <ul style="list-style-type: none"> > Tillgängliggöra informationen till behörig aktör > Säkerställa att den information som marknadsaktörerna registrerar ej förändras över tid (ej ansvar för innehåll) > Information tas bort då lagringstiden är slut 	
Ange grundreglerobjektstillhörighet för nya avräkningsobjekt i Elmarknadshubben	Pågående utvärdering
Administrera av aktörerna framtida anmälda händelser	Exempelvis: Genomföra anmälda leveransstarter vid utsatt tidpunkt
Utföra anvisning och mottagningsplikt i enlighet med marknadens regelverk	
Underrätta elhandelsföretag att balansansvarig sagt upp avtal om balansansvar	
Underrätta elhandelsföretag om utförd anvisning och mottagningsplikt	
Bevaka att elhandelsföretag inom 12 dagar efter uppsagt balansansvarsavtal återställer balansansvaret	
Underrätta Svenska kraftnät respektive eSett om när ett elhandelsföretag eller elproducent ska anses vara balansansvarig själv	Elproducenten som BA kommer av omarbetningen av ellagen
Aggregera och periodsummera mätvärden	Sker både på beställning och enligt fastställda tidsschema
Utföra nätavstämning, inkluderar att: <ul style="list-style-type: none"> > Beräkna och tillgängliggöra residualer > Nätavstämningen sker baserat på de mätvärden elnätsföretaget rapporterat > Elmarknadshubben ansvarar för beräkningarnas riktighet och elnätsföretaget ansvarar för ingående mätvärden och grunddata 	
Utföra preliminär och slutlig schablonisering för månadsavräknade mätpunkter, inkluderar att: <ul style="list-style-type: none"> > Beräkna och tillgängliggöra resultatet > Schablonisering sker baserat på de mätvärden elnätsföretaget rapporterat > Elmarknadshubben ansvarar för beräkningarnas riktighet och elnätsföretaget ansvarar för ingående mätvärden och grunddata 	
Utföra leverantörsavräkning, inkluderar att: <ul style="list-style-type: none"> > Beräkna och tillgängliggöra resultatet t.ex. till balansavräkning > Leverantörsavräkning sker baserat på de mätvärden elnätsföretaget rapporterat > Elmarknadshubben ansvarar för beräkningarnas riktighet medan elhandelsföretag och elnätsföretag ansvarar för sin egen indata 	

Elmarknadshubbens ansvarsområden:	Kommentarer
Uppdatera avräkningsstrukturen hos eSett	Pågående utvärdering kring hur Elmarknadshubben ska genomföra detta. (Detta berör inte respektive aktör.)
Utföra korrektionsavräkning vid felaktigheter, inkluderar att: <ul style="list-style-type: none"> > Beräkna och tillgängliggöra resultatet > Korrektionsavräkning sker baserat på de mätvärden elnätsföretaget rapporterat > Elmarknadshubben ansvarar för beräkningarnas riktighet medan elhandelsföretag och elnätsföretag ansvarar för sin egen indata 	
Administrera marknadsaktörers rättigheter i Elmarknadshubben	
Administrera aktörskommunikation	T.ex. <i>frågor och svar</i> mellan marknadsaktörer eller <i>informationsspridning</i> från en marknadsaktör till en eller flera andra marknadsaktörer
Tillgängliggöra dataunderlag för statistik och rapporter till behöriga myndigheter och organisationer	
Validering av E-legitimation	Pågående utvärdering

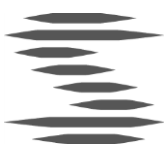

Energitjänstföretagets ansvarsområden:	Kommentar
Uppdatera egen marknadsaktörsinformation i Elmarknadshubben	
Kundanmälan	Pågående utvärdering

Balansansvarigs ansvarsområden:	Kommentar
Registrera uppsägning av balansansvarsavtal för elhandelsföretag	Registrering genomförs via anmälan till Elmarknadshubben
Uppdatera egen marknadsaktörsinformation i Elmarknadshubben	
Uppdatera BA-struktur	Pågående utvärdering

Svenska kraftnäts ansvarsområden:	Kommentar
Registrera balansansvariga	
Anmäla uppsägning av balansansvarig	
Registrera enskilda reglerobjekt utöver grundreglerobjekt	
Registrera nätavräkningsområden	

eSett ansvarsområde:	Kommentar
Utföra balansavräkningen	Detta genomförs inte i Elmarknadshubben

3 Dokumentöversikt

Nedan anges publicerade dokument per område. Markering (NY) avser nya dokument, eller kapitel i dokument, sedan föregående publicering den 23 maj 2017.

Område	Dokument	Namn
Registrera och avveckla mätpunkt	Delprocess	Registrera mätpunkt
	Delprocess	Avveckla mätpunkt
	BRS	BRS-SE-111 Registrera leveranspunkt
	BRS	BRS-SE-112 Avveckla leveranspunkt
	BRS	BRS-SE-113 Registrera gränspunkt
	BRS	BRS-SE-114 Avveckla gränspunkt
	BRS	BRS-SE-115 Registrera undermätning
	BRS	BRS-SE-116 Uppdatera undermätning
	BRS	BRS-SE-225 Reversera åtgärd på mätpunkt
Leveransstart och leveransslut	Delprocess	Teckna elavtal och anmäla leveransstart
	Delprocess	Avsluta elavtal och anmäla leveransslut
	Delprocess	Frånkoppla och Tillkoppla
	BRS	BRS-SE-211 Leveransstart på grund av inflytt
	BRS	BRS-SE-212 Leveransslut, initierad av annan process
	BRS	BRS-SE-213 Leveransslut på grund av utflytt
	BRS	BRS-SE-214 Leveransstart på grund av mottagningsplikt
	BRS	BRS-SE-215 Leveransslut på grund av avtalsslut (NY)
	BRS	BRS-SE-216 Leveransslut på grund av mottagningsplikt
	BRS	BRS-SE-221 Avbryta start och slut av leverans, initierat av annan process (NY)
	BRS	BRS-SE-222 Avbryta start och slut av leverans
	BRS	BRS-SE-223 Reversera leveransstart på grund av inflytt
	BRS	BRS-SE-411 Leveransstart på grund av leverantörsbyte
	BRS	BRS-SE-412 Hävning följt av anvisning
	BRS	BRS-SE-413 Anvisning initierad av konkurs eller tappat balansansvar
Funktion	Skapa Elmarknadshubb kundnummer	
Grunddata	BRS	BRS-SE-511 Efterfråga grunddata
	BRS	BRS-SE-512 Uppdatera kundinformation
	BRS	BRS-SE-513 Registrera mätpunktsinformation för leveranspunkt
	BRS	BRS-SE-514 Uppdatera elavtalsinformation
	BRS	BRS-SE-517 Registrera mätpunktsinformation för gränspunkt (NY)
	BRS	BRS-SE-518 Distribuera mätpunktsinformation (NY)
	BRS	BRS-SE-201 Efterfråga avräkningsobjekts-ID (NY)
	BRS	BRS-SE-202 Efterfråga grunddata inför inflyttning (NY)
	BRS	BRS-SE-401 Information inför avtalstecknande (NY)

Område	Dokument	Namn
Kundsamtycke	Delprocess	Energitjänsteavtalshantering
	BRS	BRS-SE-402 Blockering av elhandelsföretag (NY)
	BRS	BRS-SE-403 Efterfråga samtyckesöversikt för elhandelsföretag (NY)
	BRS	BRS-SE-404 Efterfråga översikt för energitjänsteföretag (NY)
	BRS	BRS-SE-405 Information inför tecknande av energitjänsteavtal (NY)
	BRS	BRS-SE-501 Registrera kundombud via E-legitimation (NY)
	BRS	BRS-SE-502 Registrera kundombud via blankett (NY)
	BRS	BRS-SE-503 Registrera företagsombud (NY)
	BRS	BRS-SE-505 Uppdatera kundombud via E-legitimation (NY)
	BRS	BRS-SE-506 Uppdatera kundombud via blankett (NY)
	BRS	BRS-SE-507 Uppdatera företagsombud (NY)
	BRS	BRS-SE-515 Anmäla energitjänsteavtal
	BRS	BRS-SE-516 Uppdatera energitjänsteavtal
	Funktion	Funktion uppdatera energitjänsteavtal vid tillkommande avräkningsobjekt (NY)
Mätvärdeshantering	Delprocess	Mätvärdeshantering
	BRS	BRS-SE-611 Registrera mätvärde
	BRS	BRS-SE-612 Distribuera mätvärde (NY)
	BRS	BRS-SE-614 Efterfråga mätvärde
	Funktion	Periodsummering
	Funktion	Periodisera årsenergi
Nätavräkning	Delprocess	Nätavräkning
	BRS	BRS-SE-711 Efterfråga avräkningsresultat
	Funktion	Nätavstämning
	Funktion	Preliminär schablonisering
	Funktion	Leverantörsavräkning
	Funktion	Slutlig schablonisering
	Funktion	Korrektionsavräkning
Nätavgift	Delprocess	Nätavgiftshantering
	BRS	BRS-SE-811 Registrera nätavgift
	BRS	BRS-SE-812 Distribuera nätavgift
	BRS	BRS-SE-813 Efterfråga nätavgift (NY)
	BRS	BRS-SE-814 Efterfråga aggregerade nätavgifter (NY)
	Funktion	Aggregera nätavgifter
Nättariff	Delprocess	Nättariffhantering
	BRS	BRS-SE-815 Registrera nättariff
	BRS	BRS-SE-816 Uppdatera nättariff
	BRS	BRS-SE-817 Efterfråga nättariff
Administrera aktörsuppgifter	BRS	BRS-SE-911 Uppdatera aktörsinformation
	BRS	BRS-SE-912 Efterfråga aktörsinformation
	BRS	BRS-SE-913 Registrera aktörsombud (NY)
	BRS	BRS-SE-914 Aktörsombudsöversikt (NY)
	BRS	BRS-SE-915 Uppdatera aktörsombud (NY)

Område	Dokument	Namn
Aktörskommunikation	BRS	BRS-SE-311 Beställning av från- eller tillkoppling (NY)
	BRS	BRS-SE-321 Avbryta beställning av från- eller tillkoppling (NY)
	BRS	BRS-SE-312 Fråga och svar (NY)
	BRS	BRS-SE-313 Informationsspridning (NY)
	BRS	BRS-SE-314 Avisering på enskild mätpunkt (NY)
Övrigt	Informationsmodell	Informationsmodell
	Kundsamtycke	Kundsamtycke (NY)
	Användargränssnitt	Användargränssnitt (NY)

